

פיקוד העורף
חזקים בעורף, מנצחים בחזית.

"על כל שאלה תשובה"

קובץ שאלות ותשובות
הנובעות מהמצב הבטחוני

אזרחים יקרים,

מצב החירום משבש את השגרה ומחייב היערכות או נקיטה בדרכי פעולה שונות מאלה הנהוגות בחיי היום יום. אנשים שהתכוננו ולמדו כיצד להתמודד עם מצבי חירום, הצליחו לפעול באופן יעיל ולסייע לבני משפחותיהם בעת אירוע.

במהלך האירועים האחרונים, נוכחנו לדעת שציות להנחיות פיקוד העורף מצמצם באופן משמעותי את הפגיעה בחיי אדם. מילות המפתח בהתמודדות נכונה עם המצב הן – "היערכות" ו"אחריות אישית". הנחיות פיקוד העורף מתפרסמות בכלי התקשורת, והאזנה להן היא חיונית.

פיקוד העורף, הרשויות, משרדי הממשלה וגופי החירום וההצלה מתואמים, ערוכים ומתורגלים בכל ימות השנה למצבי חירום. שיתוף הפעולה המוצלח מוכיח את עצמו בימים אלה. החוסן והעוצמה שמביעים תושבי המדינה מחזק את צה"ל במילוי משימותיו.

בחוברת זו של פיקוד העורף, ריכזנו תשובות לשאלות שכיחות העולות בימים אלה במרכזי המידע. בטוחני שתוכלו להסתייע במידע ולהכין את עצמכם טוב יותר לימים הקרובים.

יש להמשיך ולהתעדכן, על-פי ההנחיות המתפרסמות בכלי התקשורת. פיקוד העורף עומד לרשותכם בכל שאלה, בטלפון שמספרו 1207 או באתר האינטרנט: www.idf.il/oref.

אלוף יצחק (ג'רי) גרשון
מפקד פיקוד העורף

חזקים בעורף, מנצחים בחזית.

מהם השיקולים לקביעת הנחיות המיגון? ?

- לנוכח ירי הרקטות, גובשו בפיקוד העורף הנחיות התגוננות לאוכלוסיה, שמטרתן לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בתושבים.
- הנחיות אלה נועדו לאפשר לכל אחד ואחת להתאים את הפיתרון הזמין והבטוח ביותר עבורו.
- הנחיות להתגוננות נמסרות על-פי השיקולים הבאים: זמן התרעה לאזרח, סוגי מרחבים מוגנים, והתנהגות האוכלוסיה במצבי חירום.

מה לעשות בהישמע קול נפץ או אות צפירה? ?

- **לשוהים במבנה** – יש להיכנס מיד למרחב מוגן דירתי (או קומתי או מוסדי) או לחדר פנימי בבית, רצוי דרומי, המרוחק מפתחים, חלונות וקירות חיצוניים.
- **לשוהים מחוץ למבנה** – יש להיכנס לחדר מדרגות או להיצמד לקיר או מחסה קרוב ולשכב על הרצפה.
- **לנוסעים ברכב** – יש לעצור בזהירות בצד הדרך, לצאת מן הרכב, להיכנס לחדר מדרגות או להיצמד לקיר או למחסה קרוב ולשכב על הרצפה.
- **ניתן לצאת מהמיגון** לאחר 15 דקות מרגע הישמע הצפירה או קול הנפץ, אם לא ניתנה הנחיה אחרת בכלי התקשורת.
- אין להתקהל במקום האירוע, על מנת לא להפריע לפעולות ההצלה במקום.
- אם נמצא נפל או שרידי רקטות אין להתקרב אליהם. יש להזעיק את כוחות הביטחון ולהתרחק מהמקום.

האם המס"ד בטוח נגד ירי קטיושה? ?

- המס"ד פותח כלקח ממלחמת המפרץ, על מנת לספק מיגון מהיר ומיטבי לשוהים בו בזמן התקפה, ולכן פיתרון זה הוא הטוב ביותר מפני איומים אפשריים על עורף מדינת ישראל. באירועים האחרונים הוכח באופן חד-משמעי ששהייה במס"ד, בחדר הפנימי ובחדר המדרגות בזמן התקפה מצילה חיי אדם.

האם עלי להכין את המקלט? ?

- הנחיות המיגון הנוכחיות מורות על שהייה במס"ד (מרחב מוגן דירתי), חדר פנימי או חדר מדרגות, זאת בשל זמן ההתרעה הקצר. יחד עם זאת, חשוב לזכור כי המקלט חייב להיות מוכן בכל ימות השנה והוא נותן מענה מיגוני טוב לשוהים בו, ולכן רצוי לוודא שהמקלט מוכן. מומלץ שיהיו במקלט הפריטים הבאים: מים ומעט מזון, אמצעי תקשורת – מקלט רדיו או טלויזיה, אמצעי תאורה, תיק עזרה ראשונה, עיתונים, ספרים וצעצועים לילדים.

האם אנו מקבלים התרעה על ירי קטיושות? ?

- במרבית המקרים מערכות ההגנה מזהות את ירי הקטיושות ומשמיעות צפירה, אך בחלק מן המקרים הצפירה מופעלת לאחר הירי. צה"ל ופיקוד העורף משפרים כל העת את מערכותיהם ומשקיעים מאמצים רבים על מנת לספק התרעה מפני כל ירי.

מה הוא הגל השקט? ?

- בנוסף למערכת ההתרעה מופעל "הגל השקט", ערוץ המאפשר את השארת מקלט הרדיו דולק לצורך קליטת הנחיות בעת אירוע.
- ערוץ זה משודר בתדרים של רשת קול המוסיקה, ומופעל בכל לילה, בין השעות 07:00 עד 22:00.
- במשך היום, בין השעות 07:00 עד 22:00, מתבצעות פריצות לשידור בהתאם לאירועים, בתדרים של קול המוסיקה ורשת ב'.
- במהלך סוף השבוע יופעל הגל השקט החל מכניסת השבת ועד מוצאי השבת.

תדרי הגל השקט:

- באזור אצבע הגליל וקריית שמונה - FM 95.7.
- באזור צפת - FM 98.5.
- באזור חיפה והמפרץ, עכו, נהריה, עמק יזרעאל, נצרת ושפרעם - FM 100.2.
- באזור טבריה והסביבה - FM 95.2.
- באזור כרמיאל, סכנין ותפן - FM 92.7.
- בנוסף מועבר הגל השקט דרך ערוצי הרדיו ב-HOT - ערוץ 307, וב-YES - ערוץ 741.

האם קיימת צפירת הרגעה? ?

- לא. על-פי ההנחיות ניתן לצאת מהמיגון לאחר 15 דקות, וזאת אם לא ניתנה הנחיה אחרת בכלי התקשורת.

מדוע יש להמתין 15 דקות במיגון? ?

- בחלק מן המקרים נורות הקטיושות במטחים, ולכן, כאמצעי זהירות, יש להמתין 15 דקות במרחב המוגן.

מה המשמעות של "מצב מיוחד בעורף"? ?

- ממשלת ישראל הכריזה על "מצב מיוחד בעורף" בצפון הארץ. הכרזה זו משמעותה, מתן סמכות חוקית למפקד פיקוד העורף להעביר הנחיות מחייבות לתושבים ולגופי ההצלה האזרחיים באזור בו הוכרז מצב זה.

מה הם שירותים קיומיים? ?

- שירות קיומי הוא שירות שיש לספקו לשם מניעת פגיעה חמורה באוכלוסיה. משרדי הממשלה עושים מאמצים ודואגים לצרכי האוכלוסיה, ולכן ניתנה הנחיה להפעיל שירותים קיומיים: רשתות מזון, בנקים, בתי חולים, קופות חולים, בתי מרקחת, שירותי דואר ותחבורה ציבורית. לפרטים נוספים, ניתן לפנות למוקד העירוני של הרשות המקומית.

האם ניתן לצאת לעבודה? ?

- הנחיות פיקוד העורף נועדו להציל חיים ולאפשר יצירת איזון בין שגרת חיים מירבית לבין רמת סיכון מינימלית. היציאה לעבודה היא בהתאם להנחיות פיקוד העורף, המחייבות עבודה במבנים בעלי מרחבים מוגנים המותאמים לאזורים השונים בארץ.
- במהלך הנהיגה בין הבית למקום העבודה, על הנוסעים לפעול על-פי ההנחיות הבאות - בעת הישמע קול נפץ או צפירה יש לעצור בזהירות בצד הדרך, לצאת מן הרכב, להיכנס לחדר מדרגות או להיצמד לקיר או למחסה קרוב ולשכב על הריצפה.
- **לפרטים בנושאי עבודה ניתן לפנות ל"שירותי ייעוץ לאזרח" בטלפון שמספרו - 1-800-506-060.**

למי ניתן לפנות אם המעסיק מאיים בפיטורים בשל אי התייצבות למקום העבודה? ?

- בנושא זכויות עובדים ניתן לפנות למשרד התמ"ת - תעסוקה מסחר ותעשייה, בטלפון: 02-6662080, או לחמ"ל ההסתדרות בטלפון: 1-700-700-331.

האם יש כוונה לחדש פעילות ילדים, נוער וסטודנטים בזמן הקרוב? ?

- כל עוד המצב הביטחוני מתמשך, קיום הפעילות מותנה בהערכת המצב של צה"ל ומשרד החינוך, בכפוף למדיניות המיגון של פיקוד העורף. פיקוד העורף ומשרד החינוך, בתיאום עם הרשות המקומית, מעוניינים לאפשר פעילות במקומות ממוגנים ושואפים לשמור על שגרת חיים במסגרת המגבלות הקיימות.
- לפרטים נוספים ניתן לפנות לחדר המצב של משרד החינוך, בטלפון: 02-6222211.

מי מפצה על נזקים ברכוש? ?

- מס רכוש. פרטים בטלפון: 02-6545222
- מוקד חירום בצפון הארץ: 04-8630404/3/2.
- ניתן לפנות למוקד העירוני ובאמצעותו לנציג מס רכוש.

בגלל המתח אני לא מרגיש כל כך טוב. האם זה טבעי? ?

- מצב חירום מאופיין בחוסר ודאות, והוא גורם לשינויים ושיבושים בשגרת החיים.
- תגובות רגשיות והתנהגויות של אנשים הנמצאים במצב חירום, משתנות בעוצמתן מאדם לאדם, אך הן דומות במהותן.
- ניתן להצביע על תגובות פיסיולוגיות שכיחות, כגון עייפות, חולשה, חוסר תיאבון ועוד. בנוסף, קיימות תגובות רגשיות כמו פחדים, חרדות, עצב, דיכאון הפרעות בריכוז ועוד.
- **חשוב לזכור:** התגובות השונות הן טבעיות במצב חירום.

כיצד להתמודד טוב יותר עם מצב החירום? ?

- **אספו מידע** – מידע וידע מקטינים חרדה.
- **קבעו סדר פעולות** – יש לקבוע סדר פעולות אישי ומשפחתי להתנהגות בזמן הישמע הצפירה. את סדר הפעולות יש לשנן ולתרגל.
- **הכינו רשימת טלפונים חיוניים.**
- **עשו מה שמרגיע אתכם כל השנה** – האזנה למוסיקה, קריאת ספר, פתרון תשבץ, גלישה באינטרנט, צפייה בסרטים ועוד.
- **היו פעילים ועסוקים** – השתדלו להיות עסוקים כל הזמן. לדוגמא ילדים – נטילת אחריות על שכן קשיש, ילד קטן או בעל-חיים, "אחראי הפעלה" של הילדים במרחב המוגן, ועוד.
- **דאגו לחברה** – השתדלו להיות עם אדם נוסף – בן/ בת זוג, חבר/ה, הורה וכדומה, ולשתף אותו.
- **התמגנו** – יש להישמע להנחיות המיגון המסייעות להצלת חיים.

כיצד ניתן לסייע לילדים? ?

- מומלץ להציג בפני הילד את המצב באופן מאופק, כך שיבין שהמצב אינו קל, אך לא יעורר אצלו חרדות ותגובות קיצוניות.
- שוחחו עם הילד בהתאם לגילו, באמפתיה, והעבירו לו מידע המתאים ליכולת ההבנה שלו.
- פחד וחרדה הם תגובות טבעיות למצב הקיים. יש לשדר לילד כי תגובות אלה מקובלות ולאפשר לו לבטא את מחשבותיו מילולית ויצירתית.
- צפייה ממושכת של הילד בטלוויזיה עלולה לצרוב בזיכרונו תמונות קשות. יש להקטין את חשיפת הילד לתקשורת ולמצוא עבורו פעילות חלופית שתסיח את דעתו.
- יש לאפשר מערכת תמיכה משפחתית וחברתית, בשל היותה טבעית ובעלת יכולת טיפולית.
- בכל מקרה של התנהגות חריגה מומלץ לפנות מיידית לגורמי מקצוע בכדי לקבל סיוע ולמנוע התקבעות דפוס התנהגות זה.
- ייעוץ פסיכולוגי לילדים ובני נוער: 1-800-222003. מחוז חיפה: 04-9549244.

היכן ניתן לברר מידע ולקבל סיוע המותאם ומיועד לאנשים עם מוגבלות המתמודדים עם מצב חירום? ?

- לרשותכם מידע מפורט על דרכי היערכות של אנשים עם מוגבלות במסגרת מדריך מיוחד המפורסם באתר האינטרנט של פיקוד העורף: www.idf.il/oref, באתר של נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות www.mugbaluyot.justice.gov.il ובמשרד לקליטת עלייה: מענה בשפות רוסית, ספרדית, צרפתית, אנגלית ואמהרית. טל': 03-9733333 פקס: 03-9732143.
- **בנוסף לכך, עומדים לרשותכם מוקדי סיוע ייעודיים: החברה למתנסים – קו תמיכה לאנשים עם מוגבלויות (נפשי, פיסי, חושי וקוגניטיבי):** טל': 1700-700-511, **בתחום הנפשי – ער"ן:** טל': 09-8621201 או חיוג מקוצר 1201, **נט"ל טל':** 03-5303739, **יד שרה:** 1-800-363363.

המפעילה גם מענה למצוקה ומתנדבים. טל': 02-6444444 או 6444 *פקס:
02-6444508, **סיוע במתנדבים ובמציאת מקומות אירוח נגישים: מטה מאבק**
הנכים: טל': 03-6921105, 03-6921681/3, פקס: 03-6921555, **מידע לאנשים**
כבדי ראייה: על"ה: טל': 02-5882155 פקס: 02-5826166, **לאנשים עם**
מוגבלות שכלית: אקו"ם ישראל: טל': 03-7662222 פקס: 03-6470055, **ית"ד:**
טל': 02-6761115, פקס: 02-6731374. **לאנשים כבדי שמיעה וחרשים: אח"א:**
מוקד מידע לקבלת זימוניות לאנשים חרשים וכבדי שמיעה. טל': 03-7303355
פקס: 03-7396419, **בקול Call:** טל': 03-5257001 פקס: 03-5257004 דוא"ל:
info@bekol.org, **המכון לקידום החרש:** טלפון להודעות: 054-6202870, טל':
03-6311595, פקס: 03-6316891.

● מידע נוסף יופץ על פי הצורך באתר נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות.

אני גר מדרום לחיפה – באזור גוש דן, מה עלי לעשות במצב הקיים? ?

- להמשיך בשגרת חיים כל עוד לא ניתנה הנחיה אחרת.
- להכין את המרחב המוגן הדירתי (או קומתי או מוסדי) או חדר פנימי בבית, רצוי דרומי, המרוחק מפתחים, חלונות וקירות חיצוניים, על מנת להיכנס אליהם בהישמע צפירה או קול נפץ.
- להגדיר גם במקום העבודה, את המרחב המוגן אליו יש להיכנס בזמן צפירה או קול נפץ.
- להאזין להודעות בכלי התקשורת ולנהוג בהתאם להנחיות פיקוד העורף.
- פיקוד העורף, משטרת ישראל, כיבוי אש, מגן דוד אדום והרשויות המקומיות, מוכנים לסייע ככל שיידרשו, גם באזור המרכז.

כמה זמן יימשך המבצע? ?

- מדינת ישראל יצאה למבצע, לשם הסרת האיום המידי של החיזבאללה מגבולה הצפוני, וכן על מנת להבהיר לכל גורמי הטרור באשר הם, שלפגיעה בישראל ובאזרחיה יש מחיר.
- המבצע הצבאי יימשך ככל שיידרש. יחד עם זאת, מתקיימים מאמצים מדיניים, חשאיים וגלויים, שתכליתם לקצר את משך המבצע, בלי לסכן את מטרותיו.
- זו העת להיות חזקים וסבלניים ולנהוג על-פי הנחיות פיקוד העורף. בכך ניתן יהיה לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בחיי אדם.

עורכת: רס"ן אורלי ביטון – רמ"ד הסברה
הפקה: ענף התנהגות והסברה, פיקוד העורף
לשכת הפרסום הממשלתית
יצוב גרפי: זאב אלדר
באמצעות ההוצאה לאור של משרד הביטחון

טלפונים חיוניים נוספים:

1207	פיקוד העורף:
100	משטרת ישראל:
101	מגן דוד אדום:
102	כיבוי אש:
109/107/106	מוקד עירוני:
03-6844226	מרכז שלטון מקומי:
118	משרד הרווחה:
12-55-08-10-10	המשרד לקליטת עלייה:
02-6662080	משרד התמ"ת:
03-6932323	משרד הבריאות:
02-6222211	משרד החינוך:
1-800-252-588	המוסד לביטוח לאומי:
1201	ער"ן (עזרה ראשונה נפשית)
אנשים בעלי מוגבלויות יכולים לקבל מידע מפורט באתר האינטרנט של פיקוד העורף: www.idf.il/oref	
או להתקשר למרכז המידע בטלפון: 1207	
בנושאים הקשורים ל"עיר מחבקת עיר", קייטנות ילדים ומרכז חוסן נפשי, יש להתקשר למטה החירום של מרכז השלטון המקומי - 03-6844226	
ניתן לצפות בסרט אנימציה המדריך כיצד להתנהג בעת אירוע - באתר האינטרנט: www.brainpop.co.il (לא לילדים בלבד...)	

פיקוד העורף

חזקים בעורף, מנצחים בחזית.